

Platon ville nok mene, at vi skal huske at stræbe højere end det perfekte Tinder-match

Vi leder efter den samme lykke, når vi leder efter kærligheden, som vi altid har gjort. Men vi glemmer, at selv om vi måske finder den eneste ene, er det ikke endestationen. Kærligheden er så meget større, mener Anne Marie Pahuus, filosof og forfatter til tænkepausen 'Kærlighed'.

UNG KÆRLIGHED INTERVIEW

SILJA THØGERSEN

De mange brugere på datingapps som Bumble, Tinder og Feeld har givetvis et hav af forskellige grunde til at søge derind. Flere steder kan man efterhånden også deklarerer, hvad man 'søger' derinde. Det kan virke uvovet at sige, at man leder efter kærlighed, men forskning viser, at langt de fleste af os faktisk drømmer om et fast forhold og endda ægteskab. Det er f.eks. kun 2 procent af de unge, der forestiller sig et liv som single, mens 83 procent af de 18-årige kvinder og 74 procent af de 18-årige mænd tænker, at de vil dele livet med en ægtefælle.

Hvad det er, vi drømmer om, når vi ser sådan et fremtidigt parliv for os, er noget af det, som filosofen Anne Marie Pahuus, der er prodekan for forskning ved Aarhus Universitet, har interesseret sig for i sin forskning.

Har datingapps og det at mødes derigennem ændret vores syn på kærlighed og parforhold?

»Vores forestilling om kærlighed har i høj grad kredset om skæbne og tilfældighed og tit som en idé om det magiske tilfælde. Kærligheden er ukontrollerbar, den opstår uventet. Pludselig sker det næsten utænkelige, at man møder en person, man bare helst ikke vil slippe igen, og hvor man får den tanke, at det er for livet. Tanken om den eneste ene går helt tilbage til den græske filosofi hos Platon. Han tager udgangspunkt i tanken om at føle sig halv og lysten til, at der er et andet menneske, der skal sætte os sammen igen. Han beskriver det som forelskede kuglevæsener, hvor to smelter sammen og triller rundt og slår

kraftspring i verden. Den længsel efter at blive uovervindelig gennem kærligheden har ikke ændret sig meget historisk.

»Der, hvor jeg tænker, at datingapps kan ændre og har ændret jagten på det skønne, er, at vi kan forsøge at have mere indflydelse på jagten. Vi har en tendens i dag til at tænke, at livet skal planlægges, og vi oplever, at det er vores eget ansvar at få det ud af livet, som vi skal have ud af det; jobmæssigt, uddannelsesmæssigt, familiemæssigt. Og så får man lyst til at optimere mulighederne for det her lykkelige tilfælde, som kærlighed er. Det kan man f.eks. gøre ved at bruge en datingapp og dermed få adgang til virkelig mange mulige første dates.

Hvad er det, vi jager, når vi går på date og håber på en forelskelse?

»Platon kalder det en jagt på det skønne. Vi jager både tiltrækningen og det skønne i den anden, men også at blive fristet til at være én, som andre begærer og finder skøn eller rigtig, præcis som man er. Men selv Platon ved godt, at det lidt er en drøm. Det er en svær jagt at få til at lykkes. Når mange af os alligevel drømmer om, at et møde udvikler sig til kærlighed, er det, fordi vi har brug for andre forfuldt ud at blive os selv. Vi kan ikke blive rigtig skønne, hvis ikke der er nogen, der synes, vi er det. De fremkalder det hos os. Vi ikke kan blive rigtig sjove, hvis ikke der er nogen, der synes, at vi er sjove.

Hvordan vil du beskrive det, der søges på en datingapp?

»Jeg tror, mange er ude efter en følelse af, at det er okay at engagere sig og give sig hen og slippe det planlagte og det styrede et øjeblik. Det kan være i form af et rent seksuelt og fysisk møde eller i form af forelskelse. En vellykket date er en vellykket date, men man skal huske, at det tit er misforståelser, der gør, at man ikke giver det flere chancer. Skal en date udvikle sig til kærlighed, skal man efterlade de andre muligheder en tid og forfølge det tilfælde, som datingapps var vejen til.

Så du mener ikke, at datingapps kan påvirke vores tilgang til kærlighed og parforhold negativt?

»Nej, ikke hvis de bare bruges som igangsætter og så droppes. Men det er vigtigt at huske, at man aldrig kan få alt af ét menneske. Man skal blive ved at være på vej i livet, selv om ens søgen ikke længere foregår på datingapps, når man er gået ind i et eksklusivt parforhold. Ellers får man en overdreven forventning til, hvad kærligheden til et bestemt andet menneske egentlig kan give en. Man skal holde fast i sine venner og interesser. Ellers ender man med ikke at kunne slippe jagten og appen, før man kan sige, at man har fundet den helt rette, der giver en alt. Men leder

man efter det, vil man fare rundt på stadig mere desperate dates.

»Man risikerer at komme til at bruge andre mennesker i en jagt efter det perfekte. Og det kan føre til den her lede ved appdating. Men overordnet vil jeg mene, at det at date på apps måske intensiverer nogle aspekter af jagten på kærlighed, men ikke grundlæggende ændrer ved det, vi søger, eller det fælles arbejde, det er at starte et kærlighedsforhold.

En enkelt ting har Anne Marie Pahuus dog bemærket, som synes nyt. At der er noget i tiden eller den generation, der dater nu, som har givet et behov for mange flere nuancer i, hvor forpligtet man er på hinanden.

»Der synes at være flere stadier, førend noget bliver eksklusivt, f.eks. det, man kalder et situationship. Der er alle mulige grader, inden man siger, at nu går man ud og fortæller, at man har fået en kæreste. Det er et nyt behov for at dele det op i mindre dele, der rækker fra, at vi slet ikke kender hinanden, til, at nu er vi i et forhold. Det er, som om forpligtelsen og fremtiden sammen tages meget mere alvorligt end i tidligere generationer. I min egen generation og før den har vi jo så altså også set virkelig mange skilsmisser.

Du tager meget udgangspunkt i Platon i din kærlighedsforståelse. Hvad forestiller du dig, at han ville sige til datingapps?

»Jeg tror, at han ville sige, at mennesker godt kan stræbe lidt højere.

Ja? Hvad så han os hellere stræbe efter?

»Platon siger, at man kan godt løbe hen og lægge sig hos et andet menneske, og det kommer der måske noget ud af, nemlig børn. Men vi kan meget mere. Vi kan lave de vildeste, stærkeste fællesskaber med kærlighed. Og det er fæl-

»Platon beskriver det her som en stige, vi træder op ad, hver gang der er lidenskab på spil. Og den datingapp, det er altså kun første trin på den stige«, siger Anne Marie Pahuus. Arkivfoto: Thomas Borberg

lesskaber, hvor man bruger den fortrolighed, man kan have med et andet menneske, til at vende sig ud mod verden og stadigvæk have en nysgerrighed over for endnu mere. Ikke mindst fordi man også ser verden gennem den andens øjne. Han kalder det en forbindelse med hele universets skønhed, og den der skønhedslængsel skal blive ved med at drive os.

Så vi må ikke tro, at det at finde det gode match eller en partner er det endelige mål, når vi opretter os på en datingapp?

»Nej, selv om matchet opstår, skylder man den anden at holde fast i sin lidenskab. Jeg lagde mærke til i den seneste sæson af 'Gift ved første blik', at de ikke bare tog af sted sammen for at kigge hinanden dybt i øjnene. Der var arrangeret aktiviteter, hvor man var sammen om noget og ikke bare sammen om at mærke efter. Følelser kan netop opstå, når man ser den anden person være optaget af noget, og allerhelst noget, som den anden lykkes godt med eller kan lide at lave. Følelserne kommer ikke af at granske sit eget indre, men af at opdage, at den anden gør noget, som klæder vedkommende rigtig godt.

»Min skønhedslængsel i forhold til min mand forløses bedst, når jeg ser ham - også fysisk - være i en eller anden situation, han nyder og er god til, fordi han elsker det. Det kan være alt muligt. Det kan være håndbevægelser, hvor han løfter noget tungt, eller hvor han løfter vores lille barnebarn op i luften, eller det kan være den måde, han taler med nogle af mine venner på, hvor jeg holder af ham for at holde så meget af dem, som den anden lykkes godt med eller kan lide at lave. Følelserne kommer ikke af at granske sit eget indre, men af at opdage, at den anden gør noget, som klæder vedkommende rigtig godt.

»Platon beskriver det her som en stige, vi træder op ad, hver gang der er lidenskab på spil. Og den datingapp, det er altså kun første trin på den stige. Opstår kærligheden, fører den os så meget længere, og sammen med lidenskab kommer også energien til at blive ved med at opdage, at der er stadig flere trin på stigen. Vi må aldrig holde op med at længes.

silja.thogersen@pol.dk

SERIE

Ung kærlighed

Kærligheden har ændret karakter. Unge dater mere, har løsere forhold og får færre børn.

Hvad foregår der? Og hvordan sætter det sine spor i samfundet, kulturlivet og måden, vi omgås hinanden på?

Det udforsker Politiken i en ny serie.